

भूसूक्तम्

Bhūsūktam

भूमिर्भूम्ना द्यौवर्णिणाऽन्तरिक्षं महित्वा ।

bhūmirbhūmnā dyaurvarinā'ntarikṣam mahitvā ।

उपस्थे ते देव्यदितेऽग्निमन्नाद मन्नद्यायादधे ।

upasthe te devyadite'gnimannāda mannadyāyādadhe ।

आऽयज्ञैः पृश्निरक्रमी दसनन्मातरं पुनः ।

ā'yajñauḥ prśnirakramī dasanānmataram punah ।

पितरं च प्रयन्त्सुवः ।

pitarām ca prayantsuvah ।

त्रिग्रंशद्धाम विराजति वाक्पतञ्जाय शिश्रिये ।

trigṛṁśaddhāma virājati vākpataṅgāya śisriye ।

प्रत्यस्य वह द्युभिः ।

pratyasya vaha dyubhiḥ ।

अस्य प्राणादपानत्यन्तश्चरति रोचना ।

asya prāṇādāpānatyāntaścācarati rocānā ।

व्यरव्यन् महिषः सुवः । ।

radiosai

vyakhyan mahiṣah suvah̄ |

यत्त्वा क्रुद्धः परोवपमन्युना यदवर्त्या ।

yattvā kruddhaḥ pārovaपमन्युना yadavartyā |

सुकल्पमग्ने तत्त्वं पुनस्त्वोद्दीपयामसि।

sukalpamagnē tattvā punastvoddīpayāmasi|

यत्ते मन्युपरोपस्य पृथिवीमनुदध्वसे ।

yatte manyuparoptasya pṛthivīmanūdadhvase |

आदित्या विश्वे तदेवा वसवश्च समाभरन् ।

ādityā viśve taddevā vasavaśca samābhāraṇ |

मनोज्योतिर्जुषतामाज्यम् विच्छिन्नं यज्ञग्रं समिमं दधातु ।

manojoyotirjuṣatāmājyam vicchinnam yajñagṛm sāmimam dadhātu |

ब्रह्मस्पतिर्तनुतामिमनो विश्वे देवा इहमादयन्ताम् ।

bṛhmaśpatirtanūtāmimamno viśve devā ihamādayantām |

मेदिनी देवी वसुन्धरा स्याद्वसुधा देवी वासवी ।

mēdinī devī vasundharā syādvasudhā devī vāsavī |

ब्रह्मवर्चसः पितृणाग् श्रोत्रं चक्षुर्मनः ।

brahmavarcasah pitṛṇāg śrotrāṁ caksurmanah |

देवी हिरण्यगर्भिणी देवी प्रसूवरी ।

devī hirānyagarbhīṇī devī prasūvarī।

सदने सत्यायने सीद ।

sadāne satyāyane sīda।

समुद्रवती सावित्रीह नो देवी मह्यङ्गी ।

samudravatī sāvitrīha no devī mahyaṅgī।

महीधरणी महोव्यथिष्ठा-शृङ्गे शृङ्गे यज्ञे यज्ञे विभीषिणी ।

mahīdharaṇī mahovyathisṭhā-sśṛṅge śṛṅge yajñe yajñe vibhīṣiṇī।

इन्द्रपत्नी व्यापिनी सुरसरिदिह ।

indrapatnī vyāpinī surasaridiha।

वायुमती जलशयनी श्रियंधाराजा सत्यन्धोपरिमेदिनी ।

vāyumatī jalaśayanī śriyandhārājā satyandhoparimedini।

श्वोपरिधत्तं परिगाय ।

śvoparidhattam parigaya।

विष्णुपत्नीं महीं देवीं माघवीं माघवप्रियाम् ।

viṣṇupatnīm mahīm devīm māghavīm māghavapriyām।

लक्ष्मी प्रियसखीं देवीं नमाम्यच्युतवल्लभाम् ।

lakṣmī priyasakhīṁ devīṁ nāmāmyacyutavallabhām |

धनुर्धरायै विद्महे सर्वसिद्धयै च धीमहि । तन्नो धरा प्रचोदयात् ।

dhanurdhārāyai vidmahe sarvasiddhayai cā dhīmahi | tanno dharā pracodayāt |

महीं देवीं विष्णुपत्नी-मजूर्याम् ।

mahīṁ devīṁ viṣṇupatnī-majūryām |

प्रतीची मेनाग् हविषा यजामः ।

pratīcī menāgṁ haviṣā yajāmaḥ |

त्रेधा विष्णुरुरुगायो विचक्रमे ।

treḍhā viṣṇururugāyo vicakrame |

महीं दिवं पृथिवीमन्तरिक्षम् ।

mahīṁ divāṁ pṛthivīmantarikṣam |

तच्छ्रोणैतिश्रव-इच्छमाना ।

tacchroṇaitiśrava-icchamānā |

पुण्यग् श्लोकं यजामनाय कृष्णती ॥

punyagg ślokām yajāmanāya kṛṣṇatī ||

॥ औं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ om sāntih sāntih sāntih ॥